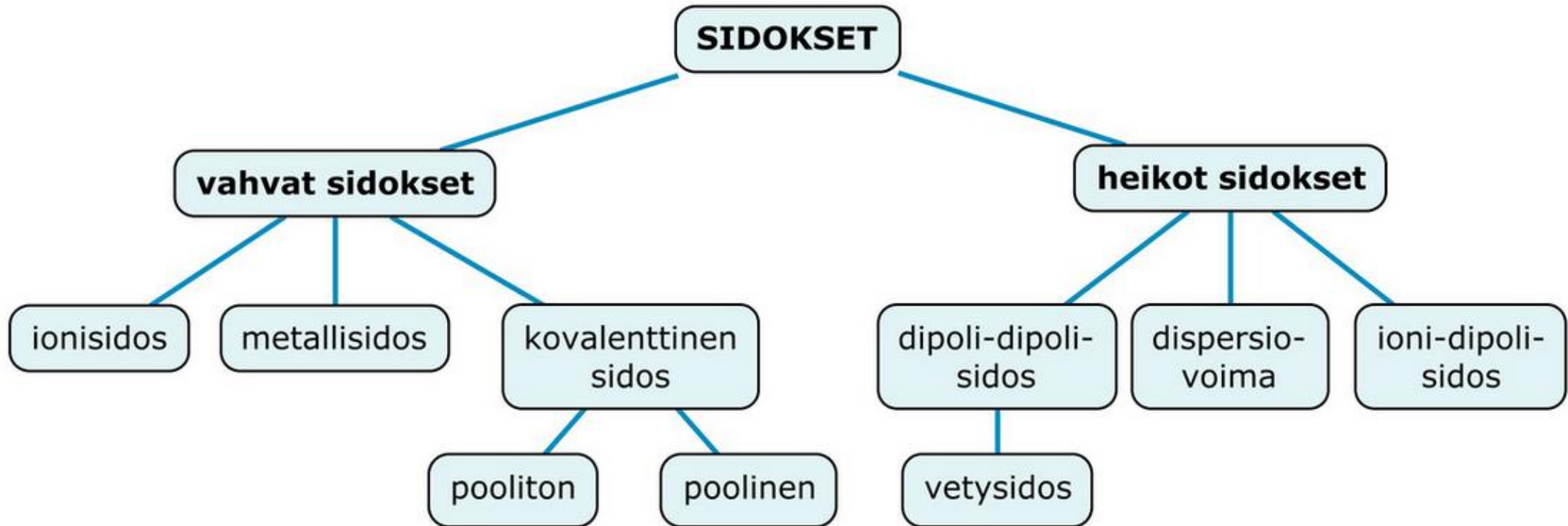

Sidokset

Kovalenttiset sidokset

- Atomit sitoutuvat toisiinsa, koska siten ne saavuttavat pienemmän energian tilan tai pysyvemmän rakenteen.
- Molekyyleissä atomeja sitoo yhteen yhteinen elektronipari, jota sanotaan **kovalenttiseksi sidokseksi**.
- Kovalenttinen sidos voi olla yksinkertainen sidos, kaksoissidos tai kolmoissidos.
- Esim. H-H, O=O, N≡N

Kovalenttiset sidokset

- Epämetalliatomi + epämetalliatomi = molekyyliyhdiste
  - Esim. H_2O , CO_2 , CH_4 ja O_2
- Eri atomeilla on erilainen kyky vetää sidoselektroneja puoleensa = elektronegatiivisuus.
- Esim. vesimolekyylissä (H_2O) happi vetää sidoselektroneja puoleensa voimakkaammin kuin vety. Happi on siis elektronegatiivisempi kuin vety.

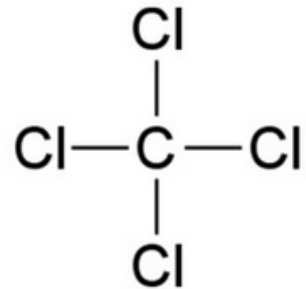
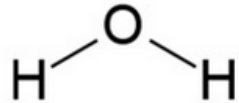

Kovalenttiset sidokset

- Elektronegatiivisuusarvot on laskettu Paulingin laskentaperiaatteella.
- Fluorin arvo (4,0) on kaikkein suurin, metalleilla arvo on yleensä pieni.
- Kovalenttinen sidos on pooliton, jos atomien välillä ei ole elektronegatiivisuuseroa.
- Sidos on poolinen, jos atomien välillä on elektronegatiivisuusero.

Kovalenttiset sidokset

- Elektronegatiivisuuserosta johtuen elektronit ovat lähempänä toista sidoksen atomia. Silloin molekyyliin syntyy pieniä osittaisvarauksia.
- Molekyyli on poolinen, jos sen avaruusrakenne ei kumoja osittaisvarauksia.
  - Esim. Vesi (H_2O) on poolinen, mutta metaani (CH_4) pooliton.

Sidokset molekyylien välillä

- Poolittomien molekyylien välille muodostuu yleensä heikompia vetovoimia kuin poolisten.
- Vetovoimien vahvuus vaikuttaa mm. aineiden sulamis- ja kiehumispisteeseen.
- Poolittomat molekyylit sitoutuvat toisiinsa dispersiovoimilla, jotka johtuvat hetkellisistä dipoleista.

Sidokset molekyylien välillä

- Poolisten molekyylien välillä on dipoli-dipolisidoksia.
- Vetysidos on erityisen vahva dipoli-dipolisidos.
- Vetysidos voi muodostua sellaisten molekyylien välillä, joissa vetyatomi on liittynyt happeen (O), typpeen (N) tai fluoriin (F).
- Dispersiovoima < dipoli-dipolisidos < vetysidos